

mult și cheltuelile nu se pot suporta de cât de oamenii prea bogați. Pentru a se înlesni lucrul, s'au gândit pedagogii la următoarea combinație: părinții de aceeași condiție socială din orașe diferite ori din țări diferite, să schimbe între ei copiii lor pentru un timp oarecare. Astfel, părinții nu vor cheltui de cât pentru drum, iar nu și pentru întreținerea copiilor în orașul strein.

Foloasele unui asemenea schimb ar fi felurite: și de ordine intelectuală și de ordine fizică.

Copiii ar schimbă aerul, mai ales cei cari s'ar duce la munte; ar vedea de aproape alte orașe ori sate, alți oameni. Buna tractare a copiilor ar fi asigurată tocmai prin acest schimb.

Nu știu dacă în Transilvania s'a încercat a se pune în practică ideia d-lui Onițiu, știu însă că oare-cari școli din Franța și Anglia o aplică de mai mulți ani. Anume școlile din Franța trimis în Anglia pentru 6 luni, un număr de elevi cari trebuie să învețe englezește și primesc în locul lor un număr egal de mici Englezi cari trebuie să învețe franțuzește. Am aflat că rezultatele sunt excelente.

Nu mă îndoesc că aplicarea acestei idei în țara noastră ar da tot rezultate excelente din alt punct de vedere, bine înțeles.

Cred că chestiunea merită a se discuta mai pe larg.

Gh. A.

Congresul băncilor populare.

Un eveniment însemnat este acest congres, nu numai prin faptul că a adunat la o consfătuire frățească peste 4000 de săteni și reprezentanți ai băncilor, dar și prin încurajarea ce a dat-o luptătorilor. Acțiunile ei au văzut cum prețuște țara întreagă silințele lor, au văzut ce rol important li se dă în mișcarea de regenerare a satelor și au înțeles totdeodată și răspunderea grea ce au asupra lor în conducerea acestor tinere, dar cu mare viitor tovarășii țărănești.

Revista «Albina» e plină de bucurie când vede întinderea și însemnătatea ce au luat aceste instituțiuni, căci la începutul mișcării, ea a fost aceea care a încurajat inițiativele timide ce se făceau pe ici pe colo. În coloanele noastre și-au găsit loc statutele de model ale primelor bănci și dările de seamă ale primelor operațiuni făcute de acestea. Astăzi

negreșit revista întregă n'ar ajunge ca să facă asemenea publicații, astăzi băncile au revista lor, au anuarul lor, sunt o instituție recunoscută și protegiată de Stat.

Congresul ținut în zilele de 5—7 Septembrie 1906 în București este al treilea congres al băncilor populare. Primul s'a ținut în Focșani.

* * *

Deschiderea s'a făcut în ziua de 5 Septembrie dimineața în sala Teatrului Național. Primul act al congresului a fost trimiterea unei telegrame M. S. Regelui în cuprinsul următor:

Patru mii delegați ai băncilor populare și cooperativelor sătești întruniți în Capitală din tot cuprinsul țării pentru a lua parte la cel de al treilea al lor congres, precum și membrii casei lor centrale, îndreptăm azi ca în totdeauna întâiul nostru gând către M. Voastră drept semn al dragostei, credinței și recunoștinței noastre.

În acest al 40-lea an al vrednicei domnii a M. V., domnie care va fi în vece slăvită de neamul românesc, privim cărmuirea M. V. cu mândrie, iar viitorul țării și al neamului cu cea mai desăvârșită încredere.

Să trăiți Sire!

Să trăiască M. S. Regina!

Să trăiască A. S. R. Principele Ferdinand!

Să trăiască A. S. R. Principesa Maria!

Să trăiască Dinastia!

D. *Ion Lahovari*, ministrul domeniilor, care eră de față, salută adunarea, zicând, între altele, aceste cuvinte vrednice de ținut minte:

Instituția băncilor populare e de mare folos pentru o țară. Începutul operei d-voastră va da pe viitor roade mari și va contribui la mărirea și îmbogățirea neamului nostru.

În casa noastră să fie pururi pace și concordie ca să putem merge și mai departe.

După aceia d-l *I. G. Duca*, directorul băncilor, face o dare de seamă despre situația acestor societăți, declarând dela început că situația este cât se poate de îmbucurătoare. În 1904 erau 1000 de bănci cu un capital de 10 milioane lei; în 1905 erau 1849 bănci cu 13 milioane capital deplin vărsat, pe când în 1902 capitalul total d'abia reprezintă suma de 2 milioane lei.

D-sa studiază și câteva neajunsuri ale situației actuale. Sunt bănci cu capital prea mic, cari vegetează și neputând să-și îndeplinească rolul, fac pe săteni să recurgă iar la cămătari. Până când aceste bănci vor fi în stare să lucreze în mod serios, s'ar putea preface în sucursale ale unor bănci mai mari. Propune apoi ca instituția creditului agricol să fie fuzionată cu aceea a băncilor.

O altă greutate care stă în drumul acestor bănci este faptul că nu peste tot sătenii s'au convins de rostul acestei forme de credit. Cu stăruință, această piedică se va învinge. Se va învinge, prin rezistență, și propaganda dușmănoasă făcută de cămătari.

După ce examinează greutățile de natură generală și cele de natură particulară, cum este recrutarea personalului administrativ al băncilor, etc., directorul arată cât de variate sunt felurile de activitate ale băncilor: ele pot da naștere la magazine cooperative de consumație, pot înființa brutării și lăptării, pot face ca cultura zarzavaturilor să nu mai fie în mâna străinilor, precum și exploatarea pădurilor, pot în fine să organizeze vânzarea în comun a produselor agricole ale sătenilor. Aceste forme de activitate s'au încercat în unele părți și au dat rezultate satisfăcătoare.

Acestea toate dau dreptul directorului să închee astfel:

Vedeți deci cât de uriaș e scopul ce-l urmărim și deci cât de uriașă trebuie să fie și lupta noastră.

Vom merge înainte și vom cuceri neatârhnarea economică a României, căci fără de aceasta neatârhnarea politică a țării rămâne neisprăvită și nesigură.

Sedința s'a terminat prin cuvântarea d-lui *Vintilă Brătianu*, membru în consiliul de administrație al băncilor. Chestiunea cu care s'a ocupat d-sa a fost arendarea moșiilor de către obștiile țărănești. Acest fapt este nou în țara noastră: sunt d'abia câțiva ani de când unele instituții publice și puțini proprietari particulari au arendat moșiile

lor la grupe de săteni. Pentru a se înlesni regularea afacerilor înaintea tribunalelor s'a făcut o mică modificare în legea civilă și încercările, puține la număr e adevărat, au dat în cea mai mare parte rezultate mulțumitoare.

În anul 1906 s'au înființat 29 de obștii nouă pe lângă cele existente și sunt azi în arenda acestora un număr de 54 moșii, din cari 32 ale statului.

Mai toate obștile arendatoare și-au plătit câșturile la vreme, unele chiar înainte de vreme. Numai 2 sunt în urmă cu această plată. De aci se vede că lucrul poate merge bine, dacă se vor înlătura unele greutăți, dacă se vor face mici modificări în condițiile în cari se arendează moșiile statului, dacă se vor încuraja și povățui bine aceia cari se vor pune în fruntea sătenilor spre a forma obști. Casa centrală a băncilor populare va fi gata a da tot sprijinul ei, căci :

Datoria noastră a tutulor e ca să îndreptăm soarta țărăni-mii. Și după cum în aceste zile de mari serbări naționale, arătăm lumii orașe frumoase, porturi, palate grandioase, să fim în stare să arătăm în viitor un țăran cult, sănătos, conștient de drepturile și de datoriile sale.

* *

După amiază diferiți delegați ai băncilor și-au spus cuvântul lor, arătând greutățile ce întâmpină, arătând rezultatele ce au căpătat cu diferite inițiative. Mai toți se plâng de persecuțiile cămătarilor și unii chiar de dificultățile agenților administrației.

D. Nenițescu îi încurajază, le făgăduiește că casa centrală va lua notă de toate acestea și își va da toate silințele ca să înlătore piedicile.

* * *

Ziua a doua, 6 Septemvrie, a fost destinată debaterilor în secțiuni. Tot congresul a fost împărțit în 9 secțiuni, cuprinzând fiecare un număr de delegați din 3—4 județe. Aceste adunări parțiale au fost prezidate de d-nii: *F. Enescu*, subdirectorul băncilor, *V. Vârnav*, membru în consiliul de adminis-

trație, V. *Curțius*, inspector al băncilor, G. *Dimi-trescu-Bumbesti*, inspector, I. G. *Duca*, directorul, Gr. G. *Cantacuzino*, membru în consiliu, D. *Nenițescu*, membru în consiliu, *Vintilă Brătianu*, asemenea membri, C. *Stere*, iarăși membru.

Acî s'au discutat diferite chestiuni de amănunt și s'au prezentat plângeri de natură locală. Președinții au dat toate explicările necesare și au luat notă de toate plângerile.

După amiază, s'a dat în ^{*}^{*}^{*} Arenele Romane la Expoziție o reprezentatie în onoarea membrilor congresului.

Ședința din urmă s'a ținut în ^{*}^{*}^{*} ziua de 7 Septembrie iarăși în sala Teatrului Național. Acum s'a citit răspunsul M. S. Regelui trimis de un adjutant:

M. S. Regele a primit cu o vie mulțumire, espresiunea sentimentelor de credință și de dragoste ce-I transmiteți în numele celor 4000 de delegați ai Băncilor populare și cooperativelor sătești, și mă însărcinează de a vă aduce la cunoștință înaltele Sale mulțumiri pentru urările calde și bine simțite ce-I faceți, precum și dorința ce are de a vedea lucrările dv. încununate cu lauri pentru binele și fericirea în viitor a populațiunii rurale.

Vorbește acî un sătean din Bucovina, *Pavel Percu*; apoi iau cuvântul mai mulți delegați și în fine d-l D. *Nenițescu* încheie printr'o cuvântare care rezumază cele ce s'au arătat în diferitele ședințe ale congresului și termină astfel:

Opera de azi nu e o muncă spre a se câștiga o bucată mai bună de mămăligă, ci e dorința de a avea un popor tare și deștept, un popor care să nu poată fi răpus de dușmanii săi. Aceasta e râvna noastră și de aceea stăruim să vă zicem:

Mergeți, mergeți voi de acî spre a mișcă pe cei dela Prut; uniți-vă cu glasul vostru să treacă la frații de peste Carpați; haideti voi din câmpii, voi din piscuri și cei din vale, haideti cu toții în calea propășirii desăvârșite.

Cu acestea, congresul se încheie.

X.

— Cine râde în urmă, râde mai bine.
